

**Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu położonego w rejonie ul. Leśnej w Bytomiu**

Bytom, 2015 r.

Spis treści:

1	INFORMACJE WSTĘPNE.....	2
1.1	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
1.2	CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
1.3	ZAŁOŻENIA I METODA OPRACOWANIA	3
1.4	INFORMACJA O PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, JEGO ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH.....	4
2	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA – ANALIZA I OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO	5
2.1	POŁOŻENIE I STRUKTURA UŻYTKOWANIA	5
2.2	POWIĄZANIA OBSZARU Z OTOCZENIEM	6
2.3	OCHRONA ŚRODOWISKA USTANOWIONA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU	7
2.4	GEOLOGIA I RZEŻBA TERENU	7
2.5	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	10
2.6	KLIMAT	10
2.7	GLEBY, FLORA I FAUNA	11
2.8	KRAJOBRAZ.....	12
3	POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	13
4	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	13
4.1	ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU - ZAGROŻENIA.	14
5	OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	14
5.1	ANALIZA USTALEŃ PLANU:	14
6	OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WYNIKAJĄCA Z REALIZACJI PROPONOWANYCH USTALEŃ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE.	16
6.1	ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA	17
6.2	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU	17
6.3	POLE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	18
6.4	ZAGROŻENIA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	19
6.5	ZAGROŻENIE WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH.....	19
6.6	ZAGROŻENIA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	20
6.7	ZAGROŻENIE POWAŻNĄ AWARIĄ	20
7	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	21
8	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	21
9	WNIOSKI I ZALECENIA	22
10	STRESZCZENIE	22
	RYSUNEK PROGNOZY.....	24

1 Informacje wstępne

1.1 Podstawa prawna opracowania

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235), w art. 46 wprowadza obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów planów zagospodarowania przestrzennego.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu, obejmujące w szczególności sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko. Zawartość tego dokumentu określa art. 51 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z wymogami art. 53 ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniono z właściwymi organami: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bytomiu.

Art. 17 ust. 10 i 25 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zmianami) nakłada obowiązek dołączania prognozy do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.2 Cel i zakres prognozy

Celem opracowania jest wykazanie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego a funkcjonowaniem środowiska przyrodniczego po ich realizacji.

Zakres przestrzenny analiz i ocen dokonywanych w opracowaniu obejmuje teren, dla którego sporządzony jest projekt planu zagospodarowania przestrzennego a także tereny pozostające w zasięgu wzajemnych oddziaływań funkcjonalno-przestrzennych środowiska przyrodniczego.

1.3 Założenia i metoda opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów abiotycznych i biotycznych na podstawie dostępnych materiałów oraz prac w terenie. Określając aktualny stan środowiska przyrodniczego dokonano również przeglądu istniejących materiałów archiwalnych. Dało to podstawę dla scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono wpływ ustaleń planu na jakość środowiska przyrodniczego a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę zakończono sformułowaniem wniosków i zaleceń.

W pracach analitycznych zastosowano metody dedukcyjne nakładania danych oraz indykacyjne wykorzystujące istnienie wzajemnych powiązań komponentów przyrody. Do analiz przestrzennych oraz wykonania map wykorzystano aplikację Mapinfo.

Rysunek prognozy wykonano stosownie do skali sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Do części tekstowej prognozy dołączono rysunek w skali 1:5000.

1.4 Informacja o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jego zawartości i głównych celach

Podstawą realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwała nr XXXVI/487/12 Pełniącej Funkcje Organów Miasta Bytomia działającej za Radę Miejską z dnia 30 lipca 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ul. Leśnej w Bytomiu.

Celem uchwalenia planu, zgodnie z uzasadnieniem do powyższej uchwały, jest racjonalne zagospodarowanie i uporządkowanie terenów, zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bytom.

2 Charakterystyka środowiska – analiza i ocena stanu istniejącego

2.1 Położenie i struktura użytkowania

Niniejsze opracowanie obejmuje swym zasięgiem teren o powierzchni ok. 70 ha położony we wschodniej części miasta Bytom, w dzielnicy Stroszek-Dąbrowa Miejska. Północną granicę opracowania stanowią tereny autostrady A1, południową al. J. Nowaka Jeziorańskiego. Od zachodu obszar opracowania ograniczony jest terenami kolejowymi w rejonie ul. Celnej natomiast od wschodu ul. Strzelców Bytomskich. Poprzez drogi graniczne teren opracowania jest bardzo dobrze skomunikowany z toczaniem.

Rysunek 1 Widok na teren opracowania od strony al. Jana Nowaka Jeziorańskiego

Struktura użytkowania terenu jest urozmaicona. Największą powierzchnię zajmują grunty leśne położone w południowo-zachodniej części opracowania (blisko 20 ha). Na południowy wschód od lasu usytuowany jest zbiornik wodny. Pozostałe tereny otwarte stanowią łąki, użytkowane tereny rolne oraz w części południowo-wschodniej ogrody działkowe.

Poprzez teren opracowania, centralnie na osi wschód-zachód przebiega ul. Leśna natomiast wschodnią część przecina linia tramwajowa o przebiegu północ-południe.

Część południowo-zachodnia to nieużytki poprzemysłowe. W obrębie granic opracowania znajdują się rozproszone, chaotycznie zagospodarowane tereny usługowe, produkcyjne, składy i magazyny oraz zabudowa mieszkaniowa-jednorodzinna. Część wschodnia, za linią tramwajową ma odmienny charakter o funkcji usługowo-hotelarskiej.

Teren opracowania podlega aktualnie zmianom użytkowania. Na działce 2684/12 zlokalizowanej przy ul. Topolowej realizowana jest inwestycja pt. „budowa hal produkcyjno-magazynowych wraz z budynkiem socjalnym oraz funkcją mieszkań pracowników. Dotychczas oddany do użytkowania został I etap tej inwestycji.

2.2 Powiązania obszaru z otoczeniem

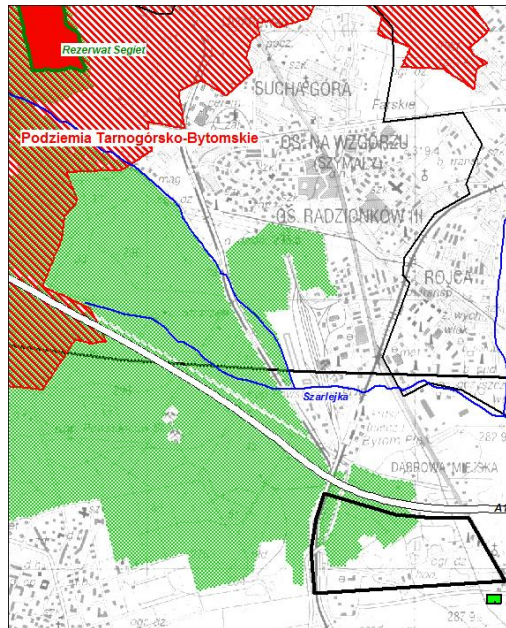
Teren opracowania jest fragmentem niecki bezodpływowej, powstałej w wyniku osiadań górniczych. W opracowaniu ekofizjograficznym opracowanym dla Miasta Bytomia w 2003 r. oznaczony został symbolem A12 - geokompleks zamknięty utworzony w zlewni Szarlejki.

Położony na południowo-wschodnim skraju dużego leśnego kompleksu Nadleśnictwa Brynek fragment lasu w granicach opracowania odcięty został barierami komunikacyjnymi (linia kolejowa i ul. Celna).

W kierunku wschodnim i południowym poza granicami projektu planu rozciągają się tereny niezainwestowane oddzielając teren opracowania od zwartej zabudowy śródmiejskiej Bytomia oraz terenów przemysłowych Radzionkowa i Piekar Śląskich, od północy z terenem opracowania graniczą tereny przemysłowe.

Najbliżej położony obiekt chroniony na podstawie ustawy o ochronie przyrody to oddalony o ponad 2km **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk - PLH240003 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”**. Obszar Natura 2000 PLH240003 zatwierdzony został 13.11.2007 r. przez Komisję Europejską jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty obejmujący podziemne wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich. Z uwagi na dogodne warunki, osiedliły się tutaj nietoperze. Powyżej kamieniołomu, w szczytowych partiach Srebrnej Góry (340 m n. p. m.), znajduje się rezerwat częściowy "Segiet", chroniący cenne zbiorowiska roślinne (kwaśna buczyna niżowa, ciepłolubna buczyna storczykowa, żyzna buczyna).

Ok. 3 km na zachód od obszaru objętego projektem planu usytuowany jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Miechowska Ostoja Leśna”. Obszar ten powstał na mocy uchwały nr XXIII/321/12 Rady Miejskiej w Bytomiu z dn. 25 stycznia 2012 r., chroni ok. 300 ha terenów leśnych.

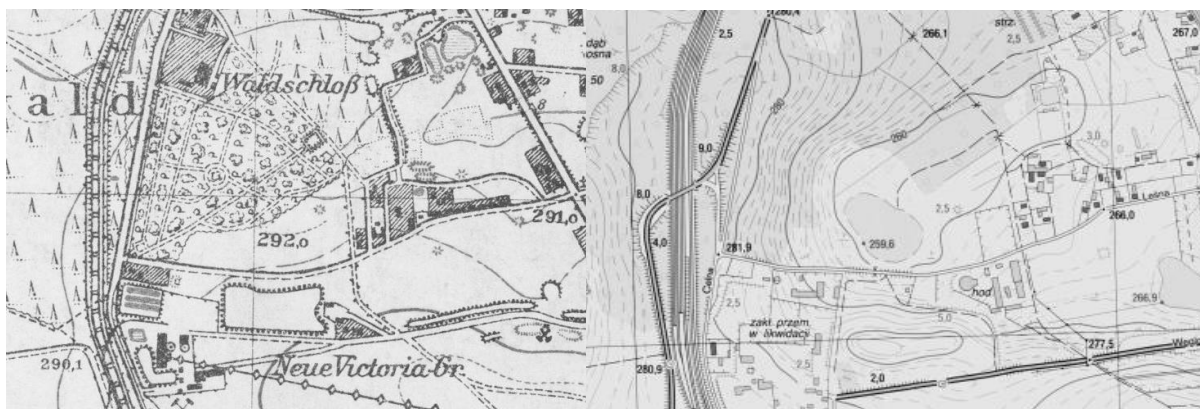
Rysunek 2 Lokalizacja obszaru opracowania na tle struktur przyrodniczych

2.3 Ochrona środowiska ustanowiona na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotna z punktu widzenia projektu planu

Obszar opracowania leży poza głównymi korytarzami i ciągami ekologicznymi stanowiącymi istotne powiązania przyrodnicze. Nie występują tu również tereny zaliczone do obszarów Natura 2000, sieci Ekonet oraz inne grunty chronione ustawą o ochronie przyrody. Zachodni fragment obszaru opracowania położony w obrębie gruntów leśnych chroniony jest ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych a zmiana przeznaczenia wymaga uzyskania zgody ministra środowiska.

2.4 Geologia i rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest w obrębie Wyżyny Śląskiej na terenie Wyżyny Katowickiej. Teren charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą z wyraźnym obniżeniem w kierunku środkowym. Najwyższy punkt o wysokość powyżej 282 mnpm znajduje się w południowo-zachodniej części terenu. W kierunku wschodnim opada tworząc w centralnym obszarze zagłębienie (259,6 mnpm) a następnie wznosi się w kierunku wschodnim osiągając przy granicy opracowania wysokość ok. 270 mnpm. Tworzy zagłębienie bezodpływowe. Porównania hipsometrii na archiwalnej mapie z 1943 r. oraz współczesnych wysokości terenu uwidaczniają znaczące zmiany jakie nastąpiły w ukształtowaniu tego terenu (ok. 30 m).

Rysunek 3 Fragmenty mapy archiwalnej z 1943 r. i współczesnej wskazujące na zmiany w hipsometrii obszaru opracowania.

W obrębie obszarów bezodpływowych występują wyjątkowo niekorzystne warunki przyrodnicze ze względu na przerwane połączenie z otoczeniem, całkowitą degradację zasobów i stosunków wodnych; ekologiczne ze względu na bardzo niekorzystne cechy topoklimatu, brak przewietrzania, kumulowanie się zanieczyszczeń itp.

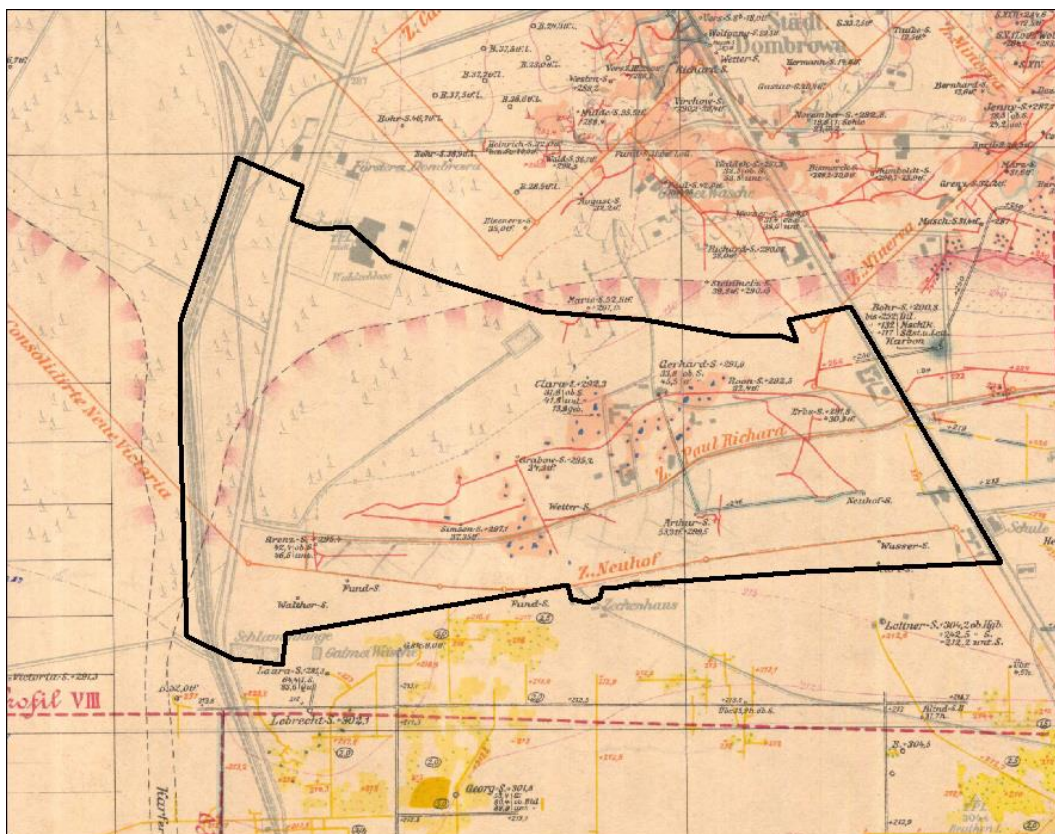
Izolację przyrodniczą potęgują antropogeniczne formy nasypowe usytuowane wzdłuż granic opracowania (nasypy drogowe i kolejowe).

W obszarze opracowania występują utwory karbonu, triasu oraz utwory czwartorzędowe. Fundament geologiczny analizowanego obszaru stanowią osady karbońskie. Są to głównie piaskowce i łupki zawierające miększe pokłady węgla kamiennego. Bezpośrednio na utworach karbońskich zalegają serie węglanowe triasu w postaci wapieni i dolomity kruszonośne wapienia muszlowego z rudami cynku i ołowiu. Utwory czwartorzędowe wykształciły się w postaci glin zwałowych na piaskach i żwirach wodnolodowcowych, glin pylastych i piaszczystych. Występowanie tych glin sprzyja gromadzeniu się w bezodpływowych nieckach osiadań górniczych wody pochodzącej ze spływu powierzchniowego po opadach. Słaba przepuszczalność podłoża wpływa także na szybkie zabagnienie zagłębień terenowych i odkładania się w podłożu mieszaniny utworów mineralno-organicznych o zadarnionych dnach.

Na utworach czwartorzędowych leżą współczesne grunty nasypowe o różnej miąższości.

Występowanie utworów karbońskich z pokładami węgla kamiennego pod osadami triasowymi powoduje wielopiętrowość zjawisk związanych z równoczesną eksploatacją węgla kamiennego i rud cynku i ołowiu.

Dawna eksploatacja rudna w obszarze opracowania obejmowała wydobywanie blendy i galmanu. Istnieje możliwość występowania płytkich zrobów porudnych, jak i wyrobisk mających połączenia z powierzchnią.

Rysunek 4., Fragment niemieckiej mapy z 1912 r. Karte des Oberschlesischen Erzbergbaues z naniesionymi granicami opracowania

W obszarze planu występują udokumentowane złoża kopalin: złożo węgla kamiennego „Powstańców Śląskich” obejmujące cały obszar opracowania, złożo węgla kamiennego „Bytom I”, złożo węgla kamiennego „Bytom I-1”, złożo węgla kamiennego „Centrum”.

Tereny i obszary górnicze ustanowione w granicach projektu planu na podstawie koncesji:

- teren i obszar górniczy „Bytom VII”, ustanowiony dla eksploatacji złoża węgla kamiennego „Bytom I-1”,
- teren i obszar górniczy „Bytom-Centrum I” ustanowiony dla eksploatacji złoża węgla kamiennego „Centrum”,
- teren górniczy „Bytom III-ZG” ustanowiony dla eksploatacji złoża węgla kamiennego „Bytom III”.

Granice terenów i obszarów górniczych naniesiono na rysunku projektu planu.

Na obszarze górniczym „Bytom-Centrum I” obecnie nie jest prowadzona eksploatacja górnicza złoża „Centrum”, na obszarze górniczym „Bytom VII” prowadzona jest eksploatacja górnicza złoża „Bytom I – 1” przez Zakład Górniczy „Eko-plus”.

2.5 Wody powierzchniowe i podziemne

Formalnie teren opracowania leży w zlewni Wisły. Odwadniany jest przez Szarlejkę, prawostronny dopływ Brynicy. Faktycznie tworzy go obszar bezodpływowy pochodzenia antropogenicznego - niecka z osiadań terenu będącego skutkiem eksploatacji węgla kamiennego oraz rud cynku i ołowiu, otoczona antropogenicznymi wododziałami pochodzenia komunikacyjnego. Przez teren przebiegają rowy okresowo wypełniane wodą.

Szarlejka administrowana jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Gliwicach.

W obszarze opracowania wody podziemne znajdują się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Bytom – 329. Głównym poziomem wodonośnym jest tzw. seria węglanowa w triasowym piętrze wodonośnym. Budują ją poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Kolektorem wód są wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw. W utworach triasowych występują rudy cynku i ołowiu. Odwadnianie górotworu w celu udostępnienia złóż i zapewnienia bezpiecznej eksploatacji spowodowała niemal całkowite szczypanie zasobów wodnych poziomów wodonośnych triasu i czwartorzędu. Rozcięcie warstw izolujących dostępne jeszcze zasoby Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Bytom przyczyniło się do pogorszenia jakości wód tego zbiornika. Niska jakość tych wód może być efektem kumulacji zanieczyszczeń z całego obszaru niecki, bądź też jest spowodowana technicznymi warunkami ujmowania tych wód na dole w kopalni. Jakość wód podziemnych nie spełnia wymogów jakości wody do picia i określona została przez PIOŚ jako pozaklasowa.

Znaczna część obszaru objętego projektem planu znajduje się na terenie o wysokim poziomie wód gruntowych (powyżej 2 m p.p.t.) z tendencją do tworzenia się zalewisk.

2.6 Klimat

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, stanowiące około 50% ogółu wiatrów. Przeważają wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 C do 8 C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 do 18 C), najchłodniejszym styczeń (od -2 do -3 C).

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej,

stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru.

Niekorzystne, ze względu na dominujące kierunki wiatru, położenie w stosunku do obszarów przemysłowych zachodniej części konurbacji górnośląskiej powoduje, że znaczący wpływ na stan sanitarny atmosfery mają zanieczyszczenia powietrza napływające z południowego - zachodu.

Zgodnie z informacjami o stanie środowiska w województwie śląskim w 2013 roku średnie roczne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2012 roku przekroczyły wartości dopuszczalne i wyniosły w aglomeracji śląskiej od 45 do 57 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna to 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Wartość dopuszczalna stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5}, powiększona o margines tolerancji, wynosząca 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, została przekroczona w 2012 roku i wynosiła w aglomeracji górnośląskiej od 34 do 39 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu na wszystkich stanowiskach badawczych WIOŚ zostały przekroczone i wyniosły (wartość docelowa 1 ng/m^3) w aglomeracji górnośląskiej od 5,9 do 10,9 ng/m^3 .

Wg WIOŚ w Katowicach główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru.

Bytom, jako jedno z miast tworzących Aglomerację Górnośląską objęty jest Programem Ochrony Powietrza z uwagi na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)piranu.

Na terenie opracowania głównym źródłem oddziaływań akustycznych i jego uciążliwości jest hałas komunikacyjny: drogowy, tramwajowy, kolejowy.

Największy wpływ na klimat akustyczny ma przebieg tras komunikacyjnych drogowych, kolejowych oraz tramwajowych. Do najbardziej uczęszczanych dróg należą: autostrada A1, ul. Strzelców Bytomskich, Celną i Nowaka-Jeziorańskiego.

Mapa akustyczna sporządzona dla miasta Bytomia w 2011 r. - w granicach opracowania nie wskazuje przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

Zgodnie z mapą zasięgu hałasu - analiza porealizacyjna dla budowy autostrady A1 odcinek Piekary Śląskie – Maciejów - na obszarze projektu planu nie stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu od strony autostrady. Wzdłuż autostrady (za wyjątkiem terenów leśnych) zastosowano ekrany akustyczne.

2.7 Gleby, flora i fauna

Szata roślinna na obszarze objętym planem występuje w zróżnicowanych formach użytkowania. Są to lasy, uprawy rolne, tereny zadrzewione, łąki i ogrody działkowe. Zachodni fragment terenu obejmuje wschodni kraniec rozległego kompleksu leśnego Nadleśnictwa Brynek. W składzie gatunkowym, na

siedlisku las wyżynny świeży, występują dęby szypułkowe, lipy, robinie akacjowe, jesiony, brzozy, graby a w podroście jawor. Pojawiają się także pojedyncze okazy usychającego modrzewia. Z roślin chronionych występuje zimozielona krzewinka - barwinek pospolity oraz konwalia majowa.

W otoczeniu zbiornika wodnego las liściasty przechodzi w siedlisko o charakterze łągowym z charakterystyczne dla środowisk zawilgoconych olszą czarną, topolą osika, wierzbą kruchą.

Struktura gleb uległa całkowitym przekształceniom w skutek zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zmian w stosunkach wodnych oraz przeważającej obecności gruntów pochodzenia antropogenicznego. Niska klasyfikacja gleb jest wynikiem dużej koncentracji przemysłu, co wpłynęło na zmniejszenie żyzności gleb oraz zaburzenie profilu glebowego

Na terenie objętym planem aktualnie występuje ok. 4ha użytkowanych gruntów ornych klasy IVb oraz łąki trwałe klasy IV i V. Ponadto blisko 4ha gruntów rolnych kl. IVb zagospodarowano jako ogrody działkowe. Grunty rolne, położone w obszarze objętym planem nie wymagają zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne z uwagi na położenie w obrębie granic administracyjnych miasta.

Gleby są silnie zanieczyszczone związkami chemicznymi wprowadzonymi przez opady atmosferyczne, spaliny samochodowe oraz nawozy sztuczne. Stwierdzono przekroczenia granicznych norm zanieczyszczeń gleb metalami, głównie ołowiem i kadmem. Zanieczyszczenia gleb przekraczają wartości dopuszczalne dla grupy C. Głównym źródłem tych zanieczyszczeń jest dawne górnictwo rud cynkowo-ołowiowych.

Istniejące tereny rolne i ogrody działkowe powinny być wyłączone z produkcji żywnościowej (z dopuszczeniem upraw roślin odpornych na absorpcję metali ciężkich).

2.8 Krajobraz

Teren opracowania położony jest w obrębie krajobrazu kulturowego, w którym wyróżnia się strefę zurbanizowaną o zwartej zabudowie usługowo-hotelarskiej (teren położony na wschód od linii tramwajowej i na północ od ul. Leśnej), rozproszoną, chaotyczną zabudowę mieszkaniowo-usługową oraz otwarte tereny w postaci gruntów rolnych, łąk i ogrodów działkowych. Blisko 30% terenu stanowi zwarty obszar leśny i zadrzewiony ze zbiornikiem wodnym - o dużej bioróżnorodności. We południowo-zachodniej części terenu znajdują się nieużytkowane grunty przemysłowe. Teren opracowania otoczony jest ze wszystkich stron ciągami komunikacyjnymi.

Najcenniejszy element krajobrazu to zabytkowa kolejka wąskotorowa przebiegająca wzdłuż zachodnich granic opracowania.

3 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Na obszarze objętym planem obowiązują ustalenia zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r., zmienionego uchwałą nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r.

Studium dla wschodniej części obszaru przewiduje realizację funkcji usługowej (tereny zabudowy usługowo-technicznej) z wydzielonym w ich obrębie terenem zieleni ogrodów działkowych. Zachodnia część terenu przeznaczona jest pod zieleń w postaci lasów i terenów sportu i rekreacji. W południowo-zachodniej części wydzielono strefę potencjalnego rozwoju usług i produkcji z dopuszczeniem wprowadzenia nowych przeznaczeń na etapie planu miejscowego pod warunkiem zapewnienia obsługi komunikacyjnej.

Zachodnia i południowa granica stanowią wydzielone w studium: istniejąca linia kolejowa i droga główna. Na terenie opracowania brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przesądenia lokalizacyjne zrealizowano w postaci zatwierdzonych wytycznych dla dokumentacji projektowej decyzją Prezydenta Miasta Bytomia 756/2012 z dnia 13 grudnia 2012 r. dla wybudowanej hali produkcyjno-magazynowej przeznaczonej na produkcję wyrobów gumowych i gumowo-metalowych komponentów oraz magazynowanie gotowych produktów i półproduktów, bezodpływowy zbiornik ścieków, dwa podziemne zbiorniki na gaz płynny po 5000l każdy.

Dla w/w inwestycji 20 czerwca 2012 r. Prezydent Miasta Bytomia wydał, zgodnie z art. 71 ustawy z 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, orzekającą realizację przedsięwzięcia i stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Pozwolenia na użytkowanie w/w inwestycji udzielił Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego decyzją PINB.IV-7358/12/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 r.

4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzje przestrzenne wydawane będą na podstawie przepisów ogólnych. Brak szczegółowych regulacji w zakresie prawa miejscowego oznacza możliwości realizacji różnorodnych form zagospodarowania tego terenu, jeśli spełnione zostaną obowiązujące przepisy prawne.

Tereny nieużytkowane, wykorzystywane mogą być w sposób niepożądany lub zachodziły będą procesy naturalnej sukcesji roślin.

W obrębie terenów, dla których wydano decyzje przestrzenne - teren przekształcany będzie zgodnie z wydanymi pozwoleniami.

Przekształcenie środowiska w przypadku braku realizacji planu może wiązać się z dogęszczeniem zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych, co przyczynić się może do pogorszenia warunków aerosanitarnych i topoklimatycznych. Poszerzanie terenów zabudowanych, w tym produkcyjnych może być związane z lokalnym wzrostem emisji zanieczyszczeń i zmniejszeniem możliwości infiltracji wód opadowych.

4.1 Analiza istniejących problemów istotnych z punktu widzenia realizacji projektu planu - zagrożenia.

- Położenie obszaru na terenach górniczych węgla kamiennego oraz potencjalnej obecności zapadlisk na obszarach domniemanych i stwierdzonych wpływów eksploatacji rud cynku i ołowiu.
- Położenie obszaru opracowania w obrębie obszaru bezodpływowego, gdzie występują wyjątkowo niekorzystne warunki środowiskowe z uwagi na cechy topoklimatu, słabe przewietrzanie, kumulowanie się zanieczyszczeń itp.
- Położone w zachodniej części tereny leśne pełnią istotną rolę przyrodniczą i stanowią naturalny filtr powietrza na kierunku przeważających wiatrów południowo-zachodnich.
- Teren znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Bytom 329. Należy zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej uwzględniając ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.
- W obszarze opracowania brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Występowanie okresowych zalewisk oraz wysoki poziom wód gruntowych sprawia, iż w obszarze opracowania przed zainwestowaniem powinno zostać wdrożone skuteczne odwodnienie obejmujące kompleksowo cały obszar przeznaczony pod inwestycje.

5 Ocena skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Analiza ustaleń planu:

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będący przedmiotem analiz i ocen wyznacza:

U – teren zabudowy usługowej,

PU – teren zabudowy produkcyjnej i usługowej,

ZD – teren rodzinnych ogrodów działkowych,

ZI – teren zieleni izolacyjnej,

ZW – teren zieleni nieurządzonej,

ZWS – teren zieleni nieurządzonej ze zbiornikiem wodnym,

ZL – teren lasów,

KSP/ZP – teren parkingu z zielenią urządzoną,
KDG – teren drogi publicznej klasy głównej,
KDZ – teren drogi publicznej klasy zbiorczej,
KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej,
KDD – teren drogi publicznej klasy dojazdowej,
KDL/KDG - teren skrzyżowania dwupoziomowego drogi publicznej klasy lokalnej z drogą publiczną klasy głównej,
KDG/KDD - teren skrzyżowania dwupoziomowego drogi publicznej klasy głównej z drogą publiczną klasy dojazdowej,
KK/KDG - teren skrzyżowania dwupoziomowego linii kolejowej i drogi publicznej klasy głównej,
KDZ/KK – teren skrzyżowania dwupoziomowego drogi publicznej klasy zbiorczej i linii kolejowej,
KDG/KT – teren skrzyżowania dwupoziomowego drogi publicznej klasy głównej z linią tramwajową,
KDLKT – teren skrzyżowania drogi publicznej klasy lokalnej z linią tramwajową,
KT – teren komunikacji tramwajowej,
KK - teren komunikacji kolejowej;

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wydziela w granicach opracowania nowych obszarów o funkcji mieszkaniowej.

Dla terenów **2U i 5U**, przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa związana z logistyką, związana z obsługą i naprawą maszyn i pojazdów mechanicznych, handlu hurtowego, składowa i magazynowa.

Przeznaczenie uzupełniające to: zabudowa usługowa z zakresu handlu detalicznego i gastronomi, garaże, parkingi terenowe realizujące zapotrzebowanie na miejsca postojowe w granicach terenu.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalony w projekcie planu to 10%.

Dla terenów **1U, 3U, 4U, 6U** przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa z zakresu: handlu detalicznego, gastronomi, zdrowia z wyjątkiem szpitali i domów opieki społecznej, rzemiosła usługowego, obsługi i naprawy maszyn i pojazdów mechanicznych wyłącznie na terenie **6U**, obsługi biurowej i finansowej, sportu w tym terenowe urządzenia sportowe, obiekty i urządzenia dla sportu jeździeckiego w tym stajnie i ujeżdżalnie wyłącznie dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1U i 3U**.

Przeznaczenie uzupełniające to: lokale mieszkalne na potrzeby prowadzących usługi integralnie związane z przeznaczeniem podstawowym, garaże, parkingi terenowe realizujące zapotrzebowanie na miejsca postojowe w granicach terenu.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: dla terenów **3U, 4U, 6U** - 30%,

dla terenu **1U** - 25%,

Dla terenu **7U** przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa z zakresu: handlu detalicznego, gastronomi, zamieszkania zbiorowego, zdrowia z wyjątkiem szpitali i domów opieki społecznej, rzemiosła usługowego, edukacji, obsługi biurowej i finansowej. Przeznaczenie

uzupełniające to: garaże, parkingi terenowe realizujące zapotrzebowanie na miejsca postojowe w granicach terenu.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 10%;

Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **8U i 9U** przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa z zakresu: handlu detalicznego, rzemiosła usługowego, sprzedaży pojazdów mechanicznych. Przeznaczenie uzupełniające to: garaże, parkingi terenowe realizujące zapotrzebowanie na miejsca postojowe w granicach terenu.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 10%;

Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1PU, 2PU, 3PU i 4PU** przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa, zabudowa produkcyjna w tym innowacyjnej produkcji, za wyjątkiem zabudowy związanej z wydobywaniem kopalin, zabudowa składowa i magazynowa, zabudowa związana z logistyką, zabudowa handlu maszynami i pojazdami mechanicznymi, zabudowa handlu hurtowego, zabudowa związana z obsługą i naprawą maszyn i pojazdów mechanicznych.

Przeznaczenie uzupełniające to: garaże, parkingi terenowe.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 10%;

Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1ZD i 2ZD** przeznaczeniem podstawowym są: tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 70%;

Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **1KSP/ZP** ustala się przeznaczenie: parking terenowy wraz z zielenią urządzoną.

Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej 10%;

6 Ocena skutków dla środowiska przyrodniczego wynikająca z realizacji proponowanych ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego, przewidywane znaczące oddziaływanie.

Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się może ze zróżnicowanym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze w zależności od projektowanej funkcji terenu.

W całym obszarze objętym projektem planu wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Na terenach oznaczonych symbolami **1PU, 2PU, 3PU i 4PU**, dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których istnieje obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Postępowanie to poprzedza wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przeprowadza się przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Potencjalne zagrożenia zależne będą od rodzaju i intensywności prowadzonej działalności, której w projekcie planu jednoznacznie nie przesądzono.

Ustalenie szczegółowego wpływu planowanych ustaleń projektu planu na środowisko wymaga pełnej wiedzy co do oddziaływania wynikającego z rozwiązań technologicznych, które znane będą dopiero na etapie projektu budowlanego dlatego pełna ocena realnych zagrożeń dokonana zostanie w trakcie przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania określonego przedsięwzięcia na środowisko.

6.1 Zagrożenie jakości powietrza

Realizacja projektowanych ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego przyczyni się do zwiększenia zainwestowania terenu zabudową usługową i produkcyjną. W obszarach, na których działalność już istnieje a także w strefach przy szlakach komunikacji drogowej wyższych klas oddziaływanie na jakość powietrza będzie najwyższe. Nakłada się na to emisja niska pochodząca z palenisk domowych. Z uwagi na morfologię terenu, występowanie izolowanego zagłębienia bezodpływowego o utrudnionym przewietrzaniu występować mogą w tym rejonie oddziaływania skumulowane, synergiczne, długoterminowe.

W zakresie **ochrony powietrza** w projekcie planu ustala się: nakaz utrzymania emisji do środowiska na poziomach nie przekraczających dopuszczonych wartości, określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska od istniejących, przebudowanych i nowo budowanych obiektów, a także prowadzonych działalności oraz stosowanie urządzeń chroniących środowisko w celu ograniczenia emisji do powietrza; dostawę ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, a w przypadku realizacji indywidualnych systemów grzewczych, nieopartych na miejskim systemie ciepłowniczym, nakaz stosowanie paliw ekologicznych i urządzeń grzewczych o efektywności energetycznej co najmniej 80% oraz technologii gwarantujących dotrzymanie dopuszczalnych stężeń w powietrzu; zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

Standardy jakości powietrza, których przekraczanie jest niedopuszczalne, ustalone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.47, poz. 281) a dodatkowe ustalenia służące poprawie jakości powietrza zawiera Aktualizacja Programu ochrony środowiska miasta Bytom na lata 2012-2015.

Inwestycje realizowane zgodnie ze standardami ochrony środowiska oraz wymogami projektu planu dotyczącymi systemów grzewczych nie powinny stanowić zagrożenia dla dotrzymania dopuszczalnych norm w środowisku. Przy projektowaniu inwestycji należy uwzględnić wpływ eksploatacji inwestycji w sytuacjach ekstremalnych i awaryjnych.

6.2 Zagrożenie środowiska emisją hałasu

Klimat akustyczny środowiska w głównej mierze kształtowany jest przez ruch komunikacyjny oraz w mniejszym stopniu zakłady produkcyjne i usługowe, które mogą, ale nie muszą stanowić źródło ponadnormatywnego hałasu (np. w obszarze planu znajduje się zakład produkcyjny wyrobów gumowych, który w ogóle nie generuje hałasu, a tym bardziej ponadnormatywnego). Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu może spowodować wzrost oddziaływań akustycznych ze względu

na powstawanie nowych źródeł generujących ruch środków transportu jak również pochodzących z prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z powyższym stosownie do art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska, dla ochrony standardów akustycznych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny o zróżnicowanym dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Standardy jakości klimatu akustycznego normuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. (T.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **3U i 4U** obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **7U** obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę zamieszkania zbiorowego, na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1ZD i 2ZD** obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe.

Natomiast na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1U, 3U, 4U, 6U** przy realizacji w budynkach usługowych pomieszczeń przeznaczonych do zamieszkania ludzi ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

Na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **2PU** przy realizacji w budynkach usługowo-produkcyjnych pomieszczeń przeznaczonych do zamieszkania zbiorowego ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w tych budynkach.

Plan ustala również nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Zachowanie norm i wymogów prawnych podczas realizacji i eksploatacji nowych inwestycji powinno pozwolić na utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego.

6.3 Pole elektromagnetyczne

W zakresie ochrony przed **promieniowaniem elektromagnetycznym** w projekcie planu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym: na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami **3U i 4U**, w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zróznicowanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania tych poziomów (Dz. U nr 192, poz.1883).

6.4 Zagrożenia powierzchni ziemi i gleb

W zakresie **ochrony powierzchni ziemi** w projekcie planu ustala się: nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem; nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych; zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód powierzchniowych do gleb.

Budowa nowych obiektów kubaturowych i liniowych spowoduje zajęcie terenu i przekształcenie powierzchni ziemi łącznie z glebą. Skutki te będą wynikały z konieczności przeprowadzenia prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanych budynków, zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną. Zabudowa terenów otwartych spowoduje wykluczenie gleb z biologicznego użytkowania.

Zróznicowanie wartości dopuszczalnych stężeń w glebie lub ziemi określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleb oraz standardów jakości ziemi. (Dz. U. nr 165, poz. 1359). W zależności od rodzajów grunty w obrębie obszaru opracowania zaklasyfikowane zostały do dwóch grup. Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej a także użytki rolne zaliczono do grupy B natomiast tereny przemysłowe i komunikacyjne do grupy C.

Adaptacja terenu na cele produkcyjne i usługowe wiąże się z wytwarzaniem odpadów, w tym komunalnych i innych powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej.

W zakresie **postępowania z odpadami** w projekcie planu ustala się: nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych, przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych; zakaz zagospodarowania terenów na cele związane z: magazynowaniem, zbieraniem, przeładunkiem, przetwarzaniem odpadów i ich składowaniem, w tym pojazdów wycofanych z eksploatacji i odpadów metali; dopuszczenie wstępnego magazynowania odpadów dla przedsiębiorców będących ich wytwórcami, na terenie do którego posiadają tytuł prawny, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach.

Realizacja inwestycji kubaturowych będzie miała zasięg lokalny, długoterminowy i nieodwracalny.

6.5 Zagrożenie wód powierzchniowych i podziemnych

W zakresie **ochrony wód** w projekcie planu ustala się: ze względu na położenie całego obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 329 Bytom obowiązuje zakaz: realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy, realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego; nakaz zabezpieczenia inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych przed

przenikaniem zanieczyszczeń, stosownie do lokalnych warunków hydrogeologicznych; zakaz stosowania ogrodzeń w odległości mniejszej niż 1,5 m od koryta cieku wodnego.

W zakresie **odprowadzania ścieków** sanitarnych oraz deszczowych ustala się: odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach; sukcesywną budowę rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej; nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

W wyniku realizacji ustaleń planu na omawianym terenie będą powstawać ścieki komunalne, pochodzące z obiektów produkcyjno-usługowych ścieki technologiczne a także z zanieczyszczonych placów, dróg i powierzchni utwardzonych. W obszarze opracowania brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Aktualnie na części terenu wody opadowe wsiąkają bezpośrednio w podłoże i są tam retencjonowane bądź powoli migrują z wodami gruntowymi w kierunku najbliższego odbiornika wód powierzchniowych.

Realizacja, dopuszczonego w projekcie planu, uszczelnienia powierzchni ziemi przeznaczonej do zainwestowania znacznie zmieni warunki spływu powierzchniowego i możliwości infiltracji wód opadowych. Położenie terenu w zagłębieniu bezodpływowym uniemożliwia naturalny spływ grawitacyjny wód opadowych na bezpieczne tereny położone poza obszary zainwestowane. W ekstremalnych warunkach pogodowych bądź awaryjnych wystąpić może zagrożenie zalewami oraz niekontrolowanym przedostawaniem się zanieczyszczeń z tymczasowych zbiorników nieczystości i innych produktów gromadzonych w terenie w procesach technologicznych, do wód podziemnych. Powodować to może lokalne podtopienia oraz skażenia wód powierzchniowych i gruntowych a tym samym niekontrolowane rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. Biorąc powyższe pod uwagę, na terenie opracowania powinien działać skuteczny system odprowadzania wód opadowych i ścieków wydolny zwłaszcza w sytuacjach awaryjnych.

Nie można wykluczyć, iż skutki realizacji ustaleń planu będą miały zasięg ponadlokalny i długoterminowy.

6.6 Zagrożenia przyrody i krajobrazu

W projekcie planu zachowuje się największe powierzchniowo i najbardziej cenne dla tego terenu powierzchnie biologicznie czynne użytkowane w formie lasu, zbiornika wodnego i ogrodów działkowych. Pełnią one rolę filtrującą, izolującą i estetyczną wpływając korzystnie na warunki higieniczno-sanitarne. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na występujące w tym rejonie rośliny chronione. Wnioskiem o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych objęte są jedynie niewielkie fragmenty bezpośrednio przylegające do aktualnie użytkowanych tras drogowych i kolejowych i są w zasadzie uporządkowaniem istniejącego stanu formalno-prawnego.

6.7 Zagrożenie poważną awarią

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego,

magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, lub środowiska bądź powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Szczegółowe regulacje zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1479).

Zgodnie z art.73 ust. 3 powołanej wyżej ustawy w granicach administracyjnych miasta nie należy lokalizować zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii (z wyjątkiem obszarów określonych w planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny produkcyjne, magazynowe lub składowe, jeśli w dyspozycjach planu brak ograniczeń dotyczących tych zakładów). Zakłady te winny być sytuowane w bezpiecznej odległości od terenów mieszkaniowych. Kryteria kwalifikowania, kategorie i ilość substancji niebezpiecznych, których obecność w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. nr 58 poz. 535 z późn. zmianami). Do czasu przesądzenia o rodzaju działalności i wprowadzanych technologiach nie będzie można jednoznacznie określić ilości i jakości takich zdarzeń. Oprócz stanów awaryjnych zakładów przemysłowych i usługowych wystąpić mogą one w związku z ewentualnym transportem substancji niebezpiecznych. Zanieczyszczenie powierzchni ziemi, w tym gleb spowodować może migrację niebezpiecznych substancji do wód podziemnych i znacznie rozszerzyć strefę i skalę zagrożenia. Biorąc pod uwagę występujące w obszarze opracowania oraz w jego bezpośrednim otoczeniu obiektów pełniących funkcje mieszkaniowe projekt planu uwzględnił zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

7 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Nie przewiduje się możliwości oddziaływania na środowisko poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu .

8 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W celu określenia tendencji zmian będących skutkiem realizacji ustaleń projektu planu, celowe jest prowadzenie analiz procesów i zjawisk zachodzących w środowisku. Powinny one odpowiedzieć na pytania na ile zastosowane działania ochrony są skuteczne, czy występują przekroczenia ustalonych norm oraz na czym powinno się opierać zarządzanie na obszarze w celu dotrzymania standardów jakości środowiska określonych obowiązującymi przepisami prawa.

Ocena jakości elementów środowiska prowadzona będzie w ramach państwowego monitoringu środowiska. W obszarach o zaostrzonych standardach dopuszczalnego poziomu hałasu, dodatkowo

powinny być prowadzone kontrolne pomiary hałasu. Stałym nadzorem należy objąć sprawności urządzeń pozwalających na skuteczne odprowadzanie wód i ścieków z terenu opracowania.

Analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem oraz propozycje monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania powinien zawierać raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony zgodnie z art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r.

9 Wnioski i zalecenia

Celem zapobiegania bądź minimalizacji negatywnych skutków w projekcie planu proponuje się uwzględnienie poniższych uwag:

- Z uwagi na uwarunkowania hydrogeologiczne i górnicze, przed przesądzeniem o lokalizacji obiektów kubaturowych należy ustalić nośność gruntów.
- Z uwagi na niekorzystne cechy topoklimatu, utrudnione przewietrzanie terenu, możliwe kumulowanie się zanieczyszczeń powietrza należy maksymalnie ograniczyć zainwestowanie na rzecz utrzymania terenów biologicznie czynnych.
- Stosownie do art. 144 Prawa Ochrony Środowiska, eksploatacja instalacji realizowanej na terenie opracowania nie powinna powodować przekroczenia standardów środowiska poza terenem do którego prowadzący tę działalność ma tytuł prawny.
- Z uwagi na możliwość wystąpienia zawodnienia terenu będącego rezultatem znacznego zwiększenia powierzchni nieprzepuszczalnej proponuje się analizę ustaleń planu pod kątem zwiększenia wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, konieczności realizacji kompleksowego, skutecznego odwadniania całego zainwestowanego terenu oraz regulacji dotyczącej włączenia się nowych inwestycji do kanalizacji miejskiej.

10 Streszczenie

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Leśnej w Bytomiu, dla którego sporządzona została prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar o powierzchni ok. 70 ha położony we wschodniej części miasta. Ok. 20% powierzchni stanowią lasy.
- Teren opracowania znajduje się w granicach dawnej, płytkiej eksploatacji galmanu oraz blendy cynkowej a także w obrębie terenów górniczych wyznaczonych dla aktualnej eksploatacji węgla kamiennego. Skutkiem dawnej i aktualnej działalności górniczej mogą być pustki w górotworze, przyczyniające się do występowania deformacji powierzchni.
- W wyniku osiadań górniczych powstało izolowane zagłębienie bezodpływowe, na których utrudniona jest cyrkulacja powietrza oraz odpływ wody do stałych cieków powierzchniowych. Izolację terenu potęgują formy nasypowe. Skażeniu uległy wody występującego tu triasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Bytom - 329.

Możliwość reaktywacji wpływów płytkiej eksploatacji rud cynku i ołowiu oraz węgla kamiennego, występowanie szybów kopalnianych, skutki współczesnego wydobywania węgla kamiennego a także wysoki poziom wód gruntowych sprawiają, iż warunki budowlane na tym obszarze są zróżnicowane a posadowienie obiektów kubaturowych wiąże się z koniecznością szczegółowego rozpoznania inżynierjno-geologicznego.

- Zgodnie z ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaadaptowano istniejące obiekty o funkcji produkcyjnej i usługowej oraz planuje się wprowadzanie tej funkcji na tereny dotychczas niezainwestowane. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego adaptuje aktualnie istniejącą zabudowę mieszkaniową nie przewidując możliwości jej rozszerzenia.
- Z uwagi na przenikanie się terenów o różnych funkcjach oraz różnych wymogach dotyczących standardów środowiska (zwłaszcza w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu) w projekcie planu wprowadzono szereg zapisów mających na celu utrzymanie standardów jakości środowiska.

Dotyczy to zwłaszcza zakazu lokalizacji i realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, oraz zakazu lokalizacji i realizacji obiektów zaliczonych do zakładów przemysłowych o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Ochroną objęto także poszczególne elementy środowiska jak powietrze, jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Przeznaczono do ochrony szczególnie cenne w tym obszarze grunty leśne, zbiornik wodny oraz ogrody pracownicze.

- Z uwagi na utrudnione przewietrzanie terenu a także bardzo trudne warunki gruntowo-wodne proponuje się rozważenie możliwości pozostawienia większej ilości powierzchni biologicznie czynnej w obszarach jeszcze nie zainwestowanych.
- Proponuje się przed realizacją inwestycji wykonać kompleksową analizę możliwości skutecznego odwadniania terenów inwestycyjnych oraz odprowadzania ścieków do kanalizacji miejskiej.